

Posudek diplomové práce
Martina M a r k a
„Ústavní situace druhé republiky“

Diplomant si v úvodu 55-stránkové práce stanovil cíl „pokusit se vystihnout nejvýznamnější rysy a události ústavního systému charakterizujícího druhou republiku“. Jsem toho názoru, že stanovený cíl se mu podařilo přehledným, výstižným a základní charakteristikou nastolené „autoritativní demokracie“ (Beran) se silně fašizujícími rysy splnit.

Zejména hodnotím velmi kladně v závěru uvedený seznam použité literatury, a zejména i nesporný fakt, že diplomant tuto literaturu a prameny nejen uvádí, ale i skutečně prostudoval, o čem svědčí mnohočetné citace ve formě 86 poznámek.

Práce není co do analytické úrovně nijak objevná, jde však jednak o velmi výstižné shrnutí a seřazení základních faktů, jednak o ne jeden pokus o některé vlastní pokusy hodnotit a to nejen zkoumané události a situace, ale i některé závěry teoretiků (zejména konstitucionalistů).

Pokud jde o úplnost zkoumaných událostí a souvislostí mám jedinou poznámku (či výtku). Autor podle mne věnoval nedostatečnou pozornost celkové zahraničněpolitické pozici druhé republiky, když se omezil v podstatě na vztah k Říši a některé poznámky týkající se ekonomických zájmů státu v souvislosti s řešením tzv. židovské otázky.

Velmi pozitivně hodnotím ty části práce, které pojednávají o „cestě do Mnichova“ a právní aspekty Mnichovské dohody. Zajímavá je pasáž týkající se abdikace prezidenta Beneše i s uvedením různých názorů (včetně názoru prof. Pavlíčka). Myslím však, že diplomant v této souvislosti podcenil mezinárodní souvislosti. Vždyť kancléř Smutný ve svých poznámkách (den po plném uznání Prozatímního státního zřízení Sovětským svazem a Spojeným Královstvím) ve svých poznámkách přímo našpal: *„Včerejším dnem (píši dnes, 19.7.) se stal Beneš zase prezidentem republiky, do nynějška byl jim jen v našich myslích a přáních, ale mezinárodněprávně byl prezidentem trpěným, uznávaným společensky, osobně, ale ne právně. Včerejškem se stala teprve republika zase plnoprávním mezinárodním subjektem a Beneše jejím prezidentem“*. Podle mého názoru dr. Beneš nebyl československým prezidentem nepřetržitě i po 5.10.1938 (sám se podepisoval jako „bývalý prezident“ a blahopřál dr. Háchovi ke zvolení).

Nezdá se mi zcela správné určité zpochybnění ústavněprávní korektnosti volby dr. Háchy v souvislosti se zbavením mandátů 102 poslanců a senátorů Stálým výborem NS. Jistě akt Stálého výboru byl jednoznačně protiústavní, ale Hácha byl zvolen 272 hlasy a i kdyby při volbě bylo těch 102 (bývalých) senátorů a poslanců přítomných, stačilo ke zvolení 249 hlasů. – Na druhé straně

to nelze říci o zmocňovacím zákoně (úst.z.330/1938 Sb.z.a n.), který by v Senátu potřeboval 118 hlasů a získal jen 117 (str.20-24).

Není správné tvrzení diplomanta na str.34, že „československý národ jako národ politický“ vznikl „umělým spojením“ dvou národů. Umělým spojením dvou národů v národ československý bylo spojení dvou národů ve smyslu etnickém, nikoliv politickém. Politický národ československý tvořili i příslušníci národnostních menšin – i oni byli Čechoslováky, tj. státními občany ČSR. Resp. měli jimi být i ve svém vztahu ke státu. To byla právě ta Masarykova myšlenka občanská.

Po stránce formální je práce na velmi pěkné úrovni (poznámky pod čarou, stylistická vyzrálost, čtivost). Škoda, že diplomant nezvýraznil tučnými písmeny čísla normativních aktů, které uvádí. Bylo by to přehlednější. Jistou pochybnost mám, zda je vhodné uvádět autora dokumentů tam, kde se odkazuje nikoliv na poznámky (komentář) autora, ale jen na právní akt. Uvádím-li zákon č...., nemusím už uvádět nic víc. To číslo je odkaz na pramen. Jako autor několikrát citovaný si dovoluji upozornit na velmi chaotické uvádění tu „Komentovaných dokumentů, tu „Dokumentů...“ a to včetně nepřesností v oblasti autorské.

V c e l k u jsem však toho názoru, že Martin Marek předložil práci, která plně odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 24.června 2008

Ján Gronský

